

Tematikus összeállítás

AZ OKTATÁS ÜGYE

VENDÉGSZERKESZTŐ: HUNYADY GYÖRGY

BEVEZETŐ

Hunyady György

az MTA rendes tagja, professzor emeritus, Eötvös Loránd Tudományegyetem
hunyadi.gyorgy@ppk.elte.hu

A Magyar Tudományos Akadémia többféle képpen, különböző fórumokon, vizsztatérően foglalkozik az oktatás helyzetével, problémáival, fejlesztésének teendőivel. A magyar tudomány ünnepe alkalmából a Filozófiai és Történettudományok Osztályának szervezésében került sor „Az oktatás korproblémái” című rendezvénysorozatra, ennek keretében egész napos tudományos ülésre az MTA Székházában, valamint szatellitrendezvényekre az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), a Debreceni Egyetem (DE) és a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) érintett neveléstudományi doktori iskoláiban. A szerteágazó tematikából a központi rendezvény néhány kulcsfontosságú kérdéskört ragadott ki: nemzetközi perspektívában szemlélte az oktatási rendszereket, mérlegelte, mit jelent e téren a konzervativizmus és a modernitás, foglalkozott a tudás intézményes közvetítésének művelődéstörténeti változásaival és pszichológiájával, az oktatás társadalmi feltételrendszeréről szólva az iskolázottságot alakító tényezőket vette számba, illetőleg a gazdasági fejlődésnek az iskolával szembeni követelményeit vizsgálta. Az iskola hatékonyságát taglaló referátumok a társadalmi esélyek kisgyermekkorú korrekcióját érintették, illetve a természetet és embert egyaránt felölelő világkép alakulásával foglalkoztak különböző életkorokban. Ez utóbbihoz állt viszonylag közel az ELTE tudományos rendezvényének tárgyválasztása: *műveltségkép az ezredforduló után*. A műveltség mibenlétének, történeti alakulásának, az oktatáspolitikának, a pedagógusok és az iskola műveltségfelfogásának elvi és gyakorlati kérdéseit tárgyalták az ülés előadói. A Szegedi Tudományegyetem doktori iskolájának rendezvénye abból indult ki, hogy az oktatás *fejlesztésének tudományos megalapozásában* milyen feladatok hárulnak a neveléstudomány művelőire. A mérés és értékelés átfogó problematikája keretében kiemelt figyelemben részesült a technológialapú értékelés, a tantárgy-pedagógiai kutatás és fejlesztés, vala-

mint mindezen területeken a nemzetközi együttműködés több értékes lehetősége. A Debreceni Egyetem doktori iskolájának rendezvénye a felsőoktatásra koncentrált, mindenekelőtt azt vizsgálva, hogy milyen mérvű és mitől függ az *intézmény hatása* a hallgatók eredményességére. E szerteágazó tematikában született előadásokból ad ízelítőt a jelen „tematikus blokk” abban a reményben, hogy kellően érzékelteti a neveléstudomány szerepét az oktatás korproblémáinak rendezésében, a fejlesztésben, és egyszersmind az érdeklődő olvasók figyelmét ráirányítja a fenti címen születő, a négy rendezvény mondanivalóját felölelő kötetre, melynek összeállítására a rendezvényláncolat szervezői – Csapó Benő, Hunyady György, Pusztai Gabriella és Szivák Judit – vállalkoztak. A jelen összeállítás kiemeli azokat az átfogó jellegű tanulmányokat, amelyek a műveltség történeti változásaival és kilátásaival, a tudás válfajaival és az iránta való fogékonyság természetével foglalkoznak, különös tekintettel a természettudomány oktatásával kapcsolatos aktuális attitűdök mérésére. Kitekintünk az oktatás fejlesztésének szolgálatába álló neveléstudományi kutatásokra és kutatóképzésre, majd általánosan a felsőoktatási intézmények mérhető hozzájárulására az ismeretgyarapodáshoz. E tanulmányokból kirajzolódik a rendezvénylánc gondolati íve.